

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/257
KARAR NO : 2021/287
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Karayolunda meydana gelen trafik kazasında u ranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi kapsamında ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk

K A R A R

Davacı : M.E.K.
Vekili : Av. F.K.
Davalı : stanbul Büyük ehir Belediye Ba kanlı 1

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili; refüj sulama suyunun yola ta ması ve yolu ıslatması nedeniyle, 18/08/2020 tarihinde müvekkili davacının sevk ve idaresindeki ... plakalı motosikleti ile yaralamalı trafik kazası geçirdi i, kazanın meydana geldi i bölgede hiçbir önlem alınmadı ından bahisle, maddi ve manevi tazminat talebiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **stanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesinin 05/01/2021 tarihli ve E.2020/580, K.2021/3 sayılı kararıyla;** dava artı yoklu undan *davanın usulden reddine* dair verilen karar 29/01/2021 tarihinde kesinle mi tir.

3. Davacı vekili, aynı yöndeki taleple bu kez idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

4. **stanbul 9. dare Mahkemesince E.2021/271 sayılı dosyada,** olayda adli yargının görevli oldu unun de erlendirildi inden bahisle, *görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine, Uyu mazlık Mahkemesi kararına kadar dosyanın incelemesinin ertelenerek bekletilmesine* 10/03/2021 tarihinde karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

5. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "Kapsam"

ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu kanunun karayollarında uygulanaca ı belirtilmi tir.

6. 2918 sayılı Kanun'un, "Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri" ba lıklı 10. maddesi öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)

Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile i birli i yapılarak yürütülür.

a) Kurulu

Her belediye ba kanlı ı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak ç i leri Bakanlı nca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik ube müdürlü ü, efli i veya memurlu u kurulur.

b) Görev ve yetkiler

1. Yapım ve bakımından sorumlu oldu u yolları trafik düzeni ve güvenli ini sa layacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kav aklara ve yerlere trafik ı kklı i aretleri, i aret levhaları koymak ve yer i aretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalı malarda gerekli tedbirleri almak, kaldırmak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike te kil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek ekilde i aretlemek veya ortadan kaldırmak,

5. Yol yapısı veya i aretleme yetersizli i yüzünden trafik kazalarının vukubuldu u yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik e itim tesisleri yapmak veya yapılmasını sa lamak,

7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen di er görevleri yapmak.

(Ek fıkra: 25/6/1988 - KHK 330/2 md.)"

7. 2918 sayılı Kanun'un, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesinde u hükme yer verilmi tir:

" leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır"

8. 2918 sayılı Kanun'un Geçici 21. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmı bulunan davalara uygulanmaz."

9. T.C. Anayasası'nın 158. maddesinin üçüncü fıkrası öyledir:

"Di er mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyu mazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."

B. Yargı Kararları

10. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.

Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, u gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı in çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı in çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..." (Any. Mah.'nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen ekilde ba vuruldu u ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Burak Cenk LHAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava; refüj sulama suyunun yola ta ması ve yolu ıslatması nedeniyle, müvekkili davacının sevk ve idaresindeki ... plakalı motosikleti ile yaralamalı trafik kazası geçirdi i,

kazanın meydana geldi i bölgede hiçbir önlem alınmadı ndan bahisle, maddi ve manevi tazminat istemiyle açılmış tır.

14. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen (bkz. § 10) kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı na dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

15. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla olu an trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmış tır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulunduruldu unda; stanbul 9. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile stanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesinin 05/01/2021 tarihli ve E.2020/580, K.2021/3 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. stanbul 9. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile stanbul 8. Asliye Hukuk Mahkemesinin 05/01/2021 tarihli ve E.2020/580, K.2021/3 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde, üyelerden Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Bırol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR I OY

darenin kendi kurulu Kanunu'nda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, i letme, trafik güvenli ini sa lama ekinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumlulu unun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyu mazlı ın, özel hukuktaki araç i letenin hukuki sorumlulu undan de il, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmedi i, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu i letildi i, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulundu u iddiasından kaynaklanması kar ısında uyu mazlı ın çözümünün idari yargının görevinde bulundu u sonucuna ula ıldı ından, uyu mazlı ın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden ço unlu un kararına katılmıyorum. 03/05/2021

Üye
Ahmet ARSLAN